

Становище

от

Владимир Емануилов Панов, дм,

катедра „Консервативно зъбозъбление и орална патология”, Факултет по
дентална медицина, МУ-Варна, вътрешен член на научно жури

Относно: Конкурс за академична длъжност „ доцент “ – 1 място по

научна специалност „Детска дентална медицина“, за нуждите на катедра

Детска дентална медицина ” при ФДМ – МУ Варна, въз основа на

протокол № 23/ 22.11. 2023 год. на ФС и заповед на Ректора на МУ-Варна Р –
109-519/ 30.11.2023 год.

Конкурсът се провежда в съответствие със Закона за развитие на академичния състав (ЗРАС), Правилника за приложение на ЗРАС (ПРЗРАС) и Правилника за развитието на академичния състав в МУ – Варна. Обявен е в Държавен вестник, бр. 83 от 03.10.2023 г. Документите на кандидата са оформени и подадени, съобразно изискванията на МУ – Варна. В обявения конкурс е подала документи главен асистент д-р Сирма Тодорова Ангелова.

Биографични данни и кариерно развитие

Д-р Сирма Тодорова Ангелова е родена на 14 декември 1980 г. в гр. Добрич. През 1999 год. завършва средно образование в езикова гимназия “Гео Милев“, гр Добрич. През 2005 г. придобива образователно-квалификационна степен магистър по Международни финанси при Икономически Университет- Варна. Завършила е дентална медицина в гр. Варна през 2011 г. От същата година е асистент в Катедра по Консервативно зъбозъбление и детска дентална медицина към Факултет по дентална медицина на Медицински университет – Варна. От 2015 г. до 2017 г. е свободен докторант към Катедра “Детска дентална медицина”, Факултет по дентална медицина по специалност: Детска дентална медицина. През 2017г. придобива ОНС “доктор” по специалност „Детска дентална медицина“ след защитен дисертационен труд със заглавие “Оценяване и превенция на риска от кариес при деца страдащи от някои бъбречни заболявания”. От 2015 г. има призната специалност по Детска дентална медицина. След проведен конкурс през 2018 е главен асистент в същата катедра.

Научноизследователска дейност

Научноизследователската работа на д-р Ангелова е в областта на обявения конкурс. Има публикувани:

- Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на тема: “Оценяване и превенция на риска от кариес при деца страдащи от бъбречни заболявания“ (23.17.2017)
- Монографичен (хабилитационен) труд на тема: “Епитенетични и генетични аспекти на оралното здраве при лица с пиелонефрит“. Издател Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“- Варна. Година на издаване 2019 ISBN 978-619-221-201-8
- Общо 83 пълнотекстови публикации и доклади, публикувани в сборници трудове от национални и международни научни форуми в страната и чужбина до 10.2023 г. от които:

1. Публикации във връзка с дисертационния труд - общо 3 броя

2. Публикации за периода 2011-2017 г. - 26 броя.

3. Доклади публикувани в сборници трудове от национални и международни научни форуми в страната и чужбина за периода до 2017 г.- общо 11 броя;

4. Публикации за периода 2018 г- 2023 г. - общо 43 броя, от които,

- 8 публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация
- 32 публикации и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове
- 3 пълнотекстови публикации, извън списъка на публикувани трудове.

Сред представените в конкурса 40 публикувани труда, в 24 от тях д-р Ангелова е единствен автор. В 16 от представените общо 40 публикувани научни труда гл. ас. д-р Сирма Тодорова Ангелова е съавтор, като в 9 от тях е първи автор.

От представените 40 научни труда 24 са публикувани в международни издания и 16 са в национални издания (Варненски Медицински Форум, Известия на Съюза на Учените-Варна, Scripta Scientifica Medicinae Dentalis, Scripta Scientifica Vox Studentium).

Хабилитационен труд

Монографичния труд разглежда оралното здраве в аспекта на комплексно взаимодействие на фактори на ниво геном в съчетание с характеристики на околната за индивида среда. Епигенетиката се откроява като едно от

съвременните направления в различни сфери на науката, като не прави изключение и денталната медицина. Концепцията за повлияване на генетично закодираната информация и модификация на фенотипната експресия на дефинитивни индикатори на оралното здраве в условия на специфични интеракции със и между фактори на средата е в епицентъра на разглеждания от автора проблем. Д-р Ангелова доказва силна взаимозависимост между клинични и параклинични показатели за орално здраве и параметри на окръжаващата среда като модели на поведение, социално-икономически статус, ниво на образование, хранителен режим, отношение към собственото здраве. Задълбоченият анализ на състоянието на твърдите зъбни структури и гингивалната тъкан сред пациенти с пиелонефрит в детска възраст придава клинична значимост и практико-приложна стойност на реабилитационния труд.

Авторът акцентира върху потенциала за ремоделиране на фенотипната изява на генетични детерминанти, индуцирано и поддържано от въздействие върху фактори на средата.

Дисертация

Основни приноси се отнасят до оценка на нивото на риск от кариес, състоянието на гингивалната тъкан при деца с пиелонефрит и нефротичен синдром. За контролна група са използвани деца без заболявания. Дисертационният труд на д-р Ангелова използва разнородни показатели. Приложен е комплекс от: клинични индикатори, характеризиращи състоянието на твърдите зъбни структури, орално-хигиенния статус и гингивалните тъкани; параметри на слюнката (рН, кръв, нитрити, глюкоза, левкоцити, секреторен имуноглобулин А), както и поведенчески фактори с влияние върху зъбния кариес и състоянието на гингивалната тъкан. На базата на получените резултати, се установява, че децата с нефротичен синдром се отличават с най-висок риск от зъбен кариес и възпаление на венеца. По-ниско е равнището на риск от инициация или прогресия на вече налични кариозни поражения на твърдите зъбни тъкани сред децата с диагностициран пиелонефрит. Като най-ниско е оценено нивото на риск от зъбен кариес и възпалително увреждане на гингивалната тъкан при здравите деца.

Направените изводи в хода на проучването за орално-денталния статус на децата с болести на отделителната система, нефротичен синдром и пиелонефрит, акцентират върху необходимостта при реализиране на целенасочени, актуални на изискванията и особеностите на усложнената клинична ситуация, терапевтични и профилактични действия с оглед подобряване на оралното здраве в условия на широко разпространени заболявания на отделителната система.

Приноси

Научно-изследователските приноси на д-р Сирма Ангелова във връзка с изследванията и публикациите ѝ са:

- Увреденият общ соматичен статус на децата с диагностициран нефротичен синдром и необходимостта от чести комплексни и продължителни терапевтични грижи измества вниманието на родителите и децата върху общото заболяване. Установява се висока кариозност на съзъбието на тези деца. С по-ниска кариозност са пациентите с пиелонефрит. Логично най-малко е равнището на кариозност сред здравите деца.
- Типът оклузия служи за предиктор при отчитане на риска от зъбен кариес както при клинично здрави деца, така и при деца страдащи от някои бъбречни заболявания. Този извод е напълно предсказуем, предвид последствията от ортодонтските деформации като цяло, и няма голяма стойност.
- От трите групи изследвани лица при пациентите с нефротичен синдром най-голям е дялът на децата, при които са отчетени стойности на рН благоприятстващи процесите на обратима и необратима деминерализация на твърдите зъбни тъкани.
- От състояние на меките тъкани и равнището на плаков контрол сред лицата от трите групи включени в проучването, д-р Ангелова заключава че с най-висок риск от зъбен кариес са децата страдащи от нефротичен синдром. След тях с по-малък риск от кариес се нареждат пациентите с диагностициран пиелонефрит. Очаквано, с най-нисък риск от зъбен кариес са клинично здравите участници.
- Въз основа на оповестените данни относно поведенчески фактора Оценка на риска от зъбен кариес се налага заключението, че с най-висок риск от кариес са участниците в изследването с диагноза нефротичен синдром. Отново логично най-ниско е равнището на риск сред децата без общи заболявания.
- Установено е най-ниско ниво на секреторен имуноглобулин А в слюнка на участниците с диагностициран нефротичен синдром.
- Потвърждава се принципът, че повишената концентрация на слюнчен секреторен имуноглобулин А се асоциира с по-ниски нива на плаковия и гингивален индекси, PLI и GI. Заниженото равнище на секреторен имуноглобулин А благоприятства отключването и авансирането на възпалителни реакции на гингивалната тъкан.
- Високата концентрация на нитрити в слюнката корелира с редуция на броя кариозни лезии и кариозни петна, както и на числовата стойност на

индикаторите PLI и GI сред децата без общи заболявания и страдащите от пиелонефрит.

- Сред пациентите с диагноза нефротичен синдром нитритите в слюнката не проявяват антикариесно въздействие относно кавитирани кариозни лезии. Установява се, че нитритите оказват антикариесен ефект.
- В комбинация секреторен имуноглобулин А и нитрити в слюнка проявяват синергичен анти-кариесен ефект.
- Верифицирана е значимостта на индикаторите PLI и GI в качеството им на предиктори за деструктивния кариозен процес.
- Съдържанието на нитрити в слюнката расте, за разлика от числовата стойност на показателите PLI и GI, в условия на покачване нивото на рН в устната кухина.
- В проведеното проучване относно въздействието на *Candida albicans* в устната кухина върху разпространението на зъбния кариес, кандидатката заключава, че тези микроорганизми не се характеризират с ролята на предиктор относно инициацията и прогресията на зъбния кариес сред децата страдащи от пиелонефрит и нефротичен синдром, както и при здравите участници от контролната група, което е потвърдено в множество предишни научни публикации.
- При изготвянето и приложението на клиничните протоколи, с оглед реализиране на контрол върху кариозния процес, не бива да се negliжира степента на кооперативност от страна на пациентите и техните родители.

д-р Сирма Ангелова, е участвала в общо 106 национални и международни научни форуми. Има активно участие в множество редколегии, работни групи, организационни екипи, курсове.

Д-р Ангелова участва в научен проект одобрен за финансиране по Фонд „Наука“ при Медицински Университет-Варна: Проект № 18036 – „Идентифициране на биомаркери в слюнка за оценяване на рисковия профил на гингивалното здраве в детска възраст“, с ръководител: проф. Диана Иванова, дбн, с общ бюджет на проекта 50 000 лв (12.2018 г.).

Участник е в научни направления и групи към Научноизследователски институт на Медицински Университет-Варна с Директор Проф. д-р Антон Тончев, дмн в направление: Обществено здраве и мениджмънт на болестите, Научна група: Молекулни биомаркери за персонализирана медицина с Ръководител: проф. Бистра Галунска, д.фарм. (02.2019 г.).

Към документите има издадена справка от библиотеката на Му-Варна за импакт фактор 9.891 от четири публикации.

Има представена справка за 12 цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове, 31 Цитирания или рецензии в нереферирани списания или общо 43 броя.

Оценка на учебно-преподавателската дейност

От 2011 год. и до момента провежда упражнения със студенти по дисциплините: Пропedeutика на Детска дентална медицина, Дентална профилактика, Клиника на Детска дентална медицина (българоезична и английска програма на обучение). Д-р Ангелова участва в практически и теоретични изпити по тези дисциплини. От издаденото удостоверение става ясно, че учебната и натовареност през учебната 2018/2019 е била 526 часа. За учебната 2019/2020 натовареността е 438 часа, за 2020/2021 натовареността е 602 часа, през следващата учебна година е 538 часа, а за 2022/2023 е 558 часа, което е над изискуемия минимален норматив от 360 часа.

Учебна натовареност на д-р Ангелова е доказателство за голяма натовареност и сериозна преподавателска активност на кандидата като университетски преподавател в студентското обучение.

Към 11.10.2023 д-р Ангелова има стаж по специалността и преподавателски стаж малко над 12 години.

Заклучение

На базата на подадената документация, след анализа на постиженията считам, че гл. ас. Д-р Сирма Ангелова покрива всички изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ по Детска дентална медицина за нуждите на същата катедра.

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

Варна, 16 януари 2024 г.

Д-р Владимир Панов, дмн